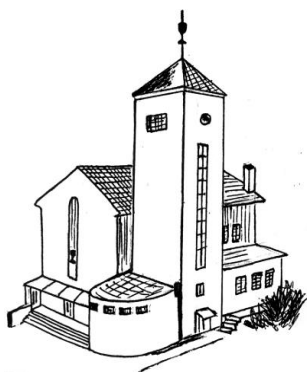

Letní Sborové listy 2016

Českobratrská církev evangelická, sbor Mšeno u Mělníka

Slovo, které nepomine

Haleluja. Chvalte Hospodina z nebes, chvalte ho ve výšinách! Chvalte ho všichni jeho andělé, chvalte ho všechny jeho zástupy. Chvalte ho, slunce s měsícem, chvalte ho všechny jasné hvězdy. Chvalte ho nebesa nebes, rovněž vody nad nebesy, chvalte Hospodinovo jméno! Vždyť on přikázal, a bylo to stvořeno, on tomu dal povstat navěky a navždy, nařízení, které vydal, nepomine. Žalm 148, 1 – 6

Léto budiž pochváleno. Konečně po celoročním shonu nastává – doufejme - doba uklidnění, čas pro odpočinek, nabrání nových sil a také myšlenek. Jezdíme ven do přírody za humna, někdo dál, někdo až do dalekých končin. Všude, ať se octneme kdekoliv, na nás svítí slunce, prší nebo můžeme pozorovat hvězdy. Někdy je toho svitu až příliš a je nám vedro a snažíme se ukrýt do stínu. Možná právě nyní v létě najdeme čas, abychom v klidu přemýšleli o sobě, o svém životě i o životě svých blízkých, které máme rádi.

A možná právě nyní si uvědomíme mohutnost stvoření, které nás obklopuje. A třeba nás napadne se zamyslet nad tím, odkud to všechno je, proč to vzniklo? Když někde vyjde nové nařízení, nový zákon či vyhláška, často si v duchu či nahlas zanádváme, co to kdo na nás zase

vymyslel, čím nás otravuje, případně si pomyslíme něco o byrokratech, kteří nám snad někdy až zbytečně či nadbytečně komplikují život.

Ve výše uvedeném textu z žalmu 148 se dočteme o tom, že nařízení, které vydal Hospodin, nepomine. Slovo, které na rozdíl od často se měnících vyhlášek a zákonů platí na věky a navždy. Slovo, které mělo takovou moc, že dalo vzniknout zemi, moři i nebesům a hvězdám. Dalo vzniknout prostředí, ve kterém žijeme, které nás obklopuje a které možná více než jindy v roce vnímáme. Buďme za to vděční. Za dar života i za vše, co nás obklopuje.

Můžeme samozřejmě také na všem hledat nedostatky, kritizovat, brblat. V tom nám nikdo a ani Nejvyšší Tvůrce Všemohýra nebrání. Ale také nám nebrání, abychom projevili vděčnost za vše, co máme, co jsme dostali do vínku. Za životy svých blízkých, za přátele i známé i za přírodu, která nás obklopuje.

Michal Šimek

Výroční sborová zpráva za rok 2015

Sbor českobratrské církve evangelické ve Mšeně měl k 31. prosinci 2015 116 členů.

Během roku zemřeli – Vladimír Jirů (pohřeb se konal ve mšenském evangelickém kostele) a sestra Běla Šachová (pohřeb se konal ve smuteční síni na Mělníku - Chloumku).

V únoru 2015 zemřel mšenský římskokatolický kněz Bohuslav Bártek, který se hluboce zapsal do povědomí mnohých členů našeho sboru. Při osobních rozhovorech, ale také při besedách, kdy byl našim hostem. Za sbor se s ním při pohřebním shromáždění konaném 16. února ve mšenském kostele sv. Martina rozloučil farář M. Šimek.

Bohoslužby se konaly pravidelně každou neděli a ve svátky – celkem 56x s průměrnou účastí 18 lidí. Večere Páně se konala 6x s průměrnou účastí 15 lidí. Kázali při nich farář Michal Šimek a členové mšenského sboru Jan Kozlík, Luboš Skopec a Helena Šimková. Jako kazatelé ve sboru hostovali zástupce kurátora mladoboleslavského sboru Ladislav

Ruml, kazatelka církve Československé husitské Eva Vymětalová a senior Poděbradského seniorátu Martin Fér. Senior v našem sboru kázal v neděli 17. května 2015 u příležitosti slibu nově zvoleného staršovstva. Zpěv při bohoslužbách doprovázely na varhany a harmonium Veronika Skopcová, Zdeňka Weiserová, Libuše Semilská a nově také učitel mšenské ZUŠ pan Pavel Šebesta – velmi ochotně doprovázel vždy, když nikdo ze sboru nemohl.

Konfirmace Sárky Šimkové spojená se sborovým obědem se konala v neděli 21. června. Sára byla konfirmována po dvouleté přípravě. Vedle svědectví o své víře přítomným vyprávěla o Albertu Schweitzerovi – muži, jehož příběh ji zaujal. Jako své druhé jméno si ke konfirmaci vybrala havajskou formu jména Jiří – Keoki. To proto, že její babička se jmenuje Jiřina, která se nebála v době komunistického režimu kritizovat nepatřičné jevy. Její strýc, kterého měla ráda, se jmenoval Jiří.

V loňském roce se ve Mšeně byly uspořádány dvě akce k 600. výročí upálení M. J. Husa, na kterých se náš sbor podílel. Nejdříve v sobotu 27. června komponovaný pořad „Hudba a Slovo.“ Ve mšenském evangelickém kostele. Farář M. Šimek přečetl vybrané úryvky z textů M. J. Husa a následně vystoupil mšenský pěvecký sbor Intermezzo.

Druhá akce se uskutečnila v sobotu 4. července, kdy se konaly bohoslužby ve skalách na Vyhlídkách u Romanova, zúčastnilo se jich kolem 50 lidí. Farář Michal Šimek přečetl jedno z Husových kázání. Bezprostředně před těmito bohoslužbami se uskutečnila procházka po stopách M.J. Husa s několika zastaveními (zahájení u Husova pomníku na mšenském náměstí, hasičská zbrojnice – v minulosti tato budova byla utrakvistickým kostelem zasvěceným M. J. Husovi, Husův pomník v Debři). Procházka a její organizace byla výsledkem spolupráce s Okrašlovacím spolkem pro Mšeno a okolí a s městem Mšeno.

Během roku se konalo sedm setkání nad biblí. Jejich účastníci diskutovali nad vybranými biblickými texty.

Setkávání mládeže - vzhledem k dojíždění na školy a časovým možnostem se během školního roku konalo jednou měsíčně po bohoslužbách. Dělo se se tak zpravidla 3. neděli v měsíci.

Během školního roku se jednou měsíčně v neděli paralelně s bohoslužbami konala nedělní škola - schůzky 2- 5 dětí. Tyto schůzky připravovala a vedla Helena Šimková. Děti vystoupily společně s dětmi z biblického kroužku na dětské besídce, která se konala v neděli 20. prosince 2015.

Schůze staršovstva se konala pravidelně jednou měsíčně. Během loňského roku došlo k jeho obměně. Při výročním sborovém shromáždění v neděli 29. března 2015 bylo zvoleno nové staršovstvo – 6 členů (Zdena Weiserová, Jan Kozlík, Josef Maincl, Michal Vidner, Luboš Skopce, Alena Maštálková) a 3 náhradníci (Venuše Svobodová, Lydie Pavelková, Lenka Sadílková). Po dohodě se seniorátním výborem byl počet členů pro volby snížen z osmi členů na šest. Novým kurátorem staršovstva zvolilo bratra Luboše Skopce, místokurátorem dosavadního kurátora bratra Jana Kozlíka. Slib do rukou seniora Martina Féra nově zvolené staršovstvo složilo v neděli 17. května.

Konvent Poděbradského seniorátu se uskutečnil na sále mšenské radnice v sobotu 7. listopadu 2015. Návštěvníci ocenili dobře připravené sejití v příjemném prostředí mšenské radnice. V polední přestávce navštívili mšenský evangelický kostel. Návštěva byla spojena se stručným vyličením historie mšenského evangelického sboru.

Účetnictví vedl bratr Josef Maincl. Evidování sbírek a pokladnu měla na starosti sestra Iva Pavelková. Revizi účetnictví měly na starosti sestry Lenka Sadíková starší a Jana Kryštofková.

Stav budov fary i kostela měl na starosti jejich správce, bratr Michal Vidner. Potřebné opravy zajišťoval ve spolupráci s dalšími členy staršovstva. Z grantu města Mšena byla rekonstruována větrací šachta na přístupové cestě od sochy Komenského na farní zahradu. Uskutečnila se také sborová brigáda na farní zahradě.

O květinovou výzdobu při bohoslužbách se po celý rok vzorně starala sestra Venuše Svobodová.

Konaly se rovněž bohoslužby v sousedním Domově seniorů ve Mšeně s tím, že zájemci měli možnost si s farářem popovídat nebo si domluvit individuální návštěvu. Tyto bohoslužby jsou přirozeně ekumenické, navštěvují je obyvatelé tohoto domu - členové našeho sboru a rovněž členové římskokatolické církve.

Na vyžádané téma „Horoskopy, výklady z karet...z biblického pohledu“ besedoval s obyvateli mšenského Domova seniorů farář Michal Šimek. V druhé části setkání pohovořil o setkání Taize na přelomu roku 2014/2015 ve Mšeně a promítl fotografie z této akce.

V Domově seniorů se také v úterý 3. listopadu uskutečnila pietní vzpomínka na jeho obyvatele, kteří zde zemřeli během jednoho roku od předchozí pietní vzpomínky v listopadu 2014.

Zpravidla v pátek se konaly tři přednášky v rámci setkávání střední generace. Zváni byli všichni zájemci i mimo oblast sboru.

Během školního roku farář Michal Šimek pravidelně jednou měsíčně docházel do mšenské mateřské školy, kde v rámci biblického kroužku vyprávěl 5 dětem (od podzimu 2015 6 dětem (přihlásili je jejich rodiče) vybrané příběhy z bible.

Podílel se také na ideové přípravě dětí k 10. ročníku celostátní výtvarné soutěže „Cestou dvou bratří“ (Cyril a Metoděj) předtím než obrázky malovaly. Na žádost paní učitelky Martiny Bohuňkové v pátek 10. dubna vyprávěl asi 30 dětem mšenské MŠ o Cyrilu a Metodějovi, ukázal jim obrázky a také s nimi debatoval.. Pustil jim také ukázkou duchovní hudby – Gregoriánského chorálu, aby je přenesl duchem do minulosti počátků křesťanské církve. Dvě děti uspěly – obsadily 4. a 7. Místo na základě posouzení odborné poroty, které předsedal Adolf Born.

Jednou za 14 dní se scházelo 8 dětí rozdělených do dvou skupin (úterý a pátek) v rámci biblického kroužku na faře. Jde o děti, které dříve navštěvovaly biblický kroužek v MŠ Mšeno.

Na besedu k tématu Velikonoc přišlo v pátek 17. dubna 2015 do mšenského evangelického kostela postupně ve třech skupinách na 130 dětí z místní ZŠ. Farář Michal Šimek s mladými návštěvníky hovořil o křesťanském pohledu na Velikonoce, ukázal jim různá vydání biblí a seznámil je historií sboru. V závěru besedy žáci vystoupili na věž kostela a se zájmem si prohlédli kolumbárium.

Během roku se uskutečnilo v rámci činnosti Klubu seniorů jedno setkání iniciované farářem M. Šimkem v městské knihovně. Program zajistila knihovnice Martina Hanzlová.

Ve mšenském evangelickém kostele se konal v sobotu 5. prosince 2015 adventní koncert, který zajistila ve spolupráci se svými přáteli sborová varhanice Veronika Skopcová. Vystoupili Veronika Skopcová (flétny a kytara), Alexandr Visič (kytara), Zdeněk Petráň (klavír), Jiří Vávra (zobcová flétna) a Anička Skopcová (violoncello). Vytvořili sváteční atmosféru a sklidili zasloužený potlesk.

Sbor se již počtvrté zúčastnil celorepublikové akce „Noc kostelů“. Uskutečnila se v pátek 29. května pod záštitou mšenského starosty Martina Macha. Konala se výstava fotografií a maleb žáků ZUŠ Mšeno, mšenský cestovatel Zdeněk Bergl promítl obrázky kostelů z různých zemí Evropy. Zástupkyně spolku Zahrada z Nebužel Jitka Dlouhá vystavila šité hračky – výrobky klientů spolku. Zájemci si je mohli koupit- Na pořadu byla rovněž hra „Služebníci v podání divadla Inkognito.

Autobusového zájezdu do Herrnhuttu (Ochranova) v Sasku, který pořádal Poděbradský seniorát v pátek 1. května 2015, se nakonec zúčastnilo 8 členů mšenského evangelického sboru. Na většinu účastníků největší dojem učinil herrnhutský hřbitov. Členové místního sboru jednoty bratrské jej označují jako místo života a naděje, který každému člověku přinesl Ježíš Kristus svou obětí na kříži a následným zmrtvýchvstáním.

Ve spolupráci s mšenskou kulturní komisí farář M. Šimek připravil k 70. výročí konce druhé světové války dvě besedy s pamětníkem a s přeživším holocaustu – panem Otto Seidlerem z Mladé Boleslavi. Obě besedy (v ZŠ Mšeno a ve mšenském Domově seniorů) se konaly v úterý 5. května. Otto Seidler při nich vyprávěl o svých zkušenostech z Terezína a s Osvětimi (zde prošel tzv. rodinným táborem).

Farář Michal Šimek byl ustanoven od 1.srpna 2015 administrátorem sboru Českobratrské církve evangelické na Mělníce. Stalo se tak v souvislosti s odchodem dosavadní faráčky Martiny Lukešové ze sboru i z církevní služby.

Vzpomínkový večer na Václava Havla se uskutečnil v pátek 18., září 2015 od 18 hod. na koupališti ve Mšeně. Akci připravil náš sbor ve spolupráci s městem Mšeno a jeho kulturní komisí. Mšenští divadelníci v režii Jaroslava Víznera přečetli několik úryvků z děl V. Havla. Poté následovala moderovaná diskuse propojená se vzpomínkami Havlových přátel (Jaroslav Vízner, Jan Urban, Petr Císařovský). Jaroslav Hutka zazpíval několik písní.

V roce 2015 se konalo v našem kostele několik civilních pohřbů. Na návrh pohřební služby pana Jiřího Najmana z Neratovic (má svoji pobočku ve Mšeně) staršovstvo schválilo možnost konání civilních pohřebních obřadů. Byla podepsána řádná smlouva o pronájmu pro konání civilních pohřbů.

O dění ve sboru byli jeho členové, příznivci i nečlenové informováni prostřednictvím občasníku Sborové listy, které k vydání redakčně připravoval Michal Šimek, editorsky Luboš Skopec. Tisk sponzorsky zajišťoval člen sboru bratr Michal Vidner. Pozvánky na akce pořádané sborem byly pravidelně zveřejněny na plakátcích na různých místech Mšena. Byly rovněž zasílány e-mailem do okruhu členů i příznivců sboru a na další místa včetně regionálních médií Mladoboleslavska a Mělnicka,

Základní údaje o sboru včetně Sborových listů si může kdokoli přečíst na webové stránce sboru – www.msenocce.wbs.cz. Odkaz na tuto stránku je uveden na webové stránce města Mšena.

Přes všechny obavy se ukazuje, že sbor stále skromně žije a doufejme plní své základní poslání – být místem, kde jeho členové hledají pravdu slova Božího a naději zasahující sborové společenství uvnitř i navenek.

6. března 2016

Michal Šimek

Výroční zpráva o hospodaření roku 2015 a rozp. 2016

Stav peněžních prostředků celkem k 31.12.2015 99.845,93
Z toho: pokladní hotovost 8.288,-
běžný účet v bance 91.557,93

Příjmy v porovnání s rokem 2014 v K

	2014	2015	rozp. 2016
Salár	46.400	43.600	50.000
sborové sbírky a dary	93.254	83.361	90.000
ostatní příjmy	52.796	56.909	42.220
dotace	--	6.200	
Příjmy celkem	192.450	190.070	182.220
celocírkevní sbírky	15.184	12.056	13.000

Výdaje v porovnání s rokem 2014 v Kč

Náklady na provoz sboru	58.074	49.587	43.500
Náklady na opravu budov	33.822	8.047	15.000
Církevní odvody	18.310	16.120	16.420
Odvod PF	73.100	85.200	92.300
Ostatní náklady	23.419	22.548	15.000
Výdaje celkem	206.725	181.502	182.220

Výsledek hospodaření

- 27.013 + 8.568 0

Ve Mšeně 27.2.2016

ing Josef Maincl

Ve Mšeně vystoupil sbor Gospel Voices

Náladu pošmourného sobotního odpoledne 16. dubna výborně vylepšilo téměř stovce diváků ve sboru Československé církve evangelické ve Mšeně vystoupení pěveckého sboru Gospel Voices z Mladé Boleslavi. Amatérský 17členný sbor vedený Markétou Zavadilovou a čtyřmi hudebníky během chvíle rozproudil publikum svými současnými gospelsy i tradičními spirituály, ale nabídl i ukázkou latinskoamerických rytmů či africkou domorodou píseň Siyahamba. Zhruba hodinový koncert završil sbor za bouřlivého potlesku známým spirituálem Oh happy Day.

Hlavní deviza tohoto hudebního tělesa je bezprostřednost, dynamika i očividná velká chuť zpívat a rozdávat radost. Také hudební sekce v podobě kláves, rytmiky, baskytary a saxofonu umocnila účinně celkový dojem. Sbor a jeho členové nemají ambice opanovat světová jeviště, ale dokáží rozproudit krev v žilách divákům a nabídnout jim pěkný umělecký i pocitový zážitek.

Projekt gospelového sboru Gospel Voices v Mladé Boleslavi vznikl na počátku roku 2013 na základě inspirace gospelovými workshopy a z čiré chuti zpívat. První vystoupení se odehrálo v květnu 2013 společně s Brno Gospel Choir. Od té doby sbor postoupil hodně kupředu, má za sebou zhruba 16 koncertů v Mladé Boleslavi, Bakově nad Jizerou, Kosmonosích, Ujkovicích, Jabkenicích, Sýčíně a Kovánci. Jedním z největších projektů sboru byla v prosinci 2014 Gospelová mše společně s big bandem Michaela Wollmana v kostele Povýšení sv. Kříže v Kosmonosech. Do letošního roku vstoupil sbor s inovovaným repertoárem. Nejbližší další vystoupení bude mít sbor Gospel Voices 20. května na Muzejní noci ve Sboru českých bratří v Mladé Boleslavi.

Vše podstatné o sboru najdete na webu <http://gospel-voices.webnode.cz/>

Pavel Šubrt (pracovník tiskového oddělení magistrátu v Ml. Boleslavi)

Gospel Voices rozproudily krev v žilách a rozpohybovaly publikum

Vystoupení souboru Gospel Voices v evangelickém kostele ve Mšeně bylo pro všechny příjemným překvapením. A to nejen pro návštěvníky koncertu. Ve vzájemné spolupráci vystupujících i posluchačů se vytvořila atmosféra, kdy nejen zpěvačky, ale i diváci od dětí až po seniory se pohupovali, tleskali, zpívali a při ovacích taky nadšeně pískali. Odměnili tak poctivost přípravy souboru na koncert i spontánní radost, kterou předávali dál.

Spokojeni byli ovšem i vystupující a bylo to na jejich výkonu a nasazení znát. Sbormistryně Markéta Zavadilová přirozeným a neotřelým způsobem vyzvala přítomné k doprovodnému rytmickému potlesku a pohupování - zkrátka ke spontánnímu projevu. A mšenské obecnstvo zareagovalo přirozeně a nadšeně. A vedoucí souboru mu děkovala. Vzájemnost a propojenost byla znát. Přispěli k ní i klavíristka Markéta Švecová, baskytarista Ondřej Kohout, bubnující na nástroj djembe Jan Tymich a v neposlední řadě excelentní soprán saxofonista Mírek Kučera. Nejenže jsem já jako organizátor po koncertu ve vedlejší místnosti upřímně všem vystupujícím poděkoval, ale oni poděkovali mně za to, že mohli ve Mšeně před tak skvělým publikem vystoupit. Markéta Zavadilová to shrnula tak, že to není vždy a všude obvyklé, aby bylo obecnstvo tak spontánní. Pro ni bylo prostě skvělé. A moc mu za to děkuje.

Dík patří i městu Mšeno, které konání koncertu finančně podpořilo.

Michal Šimek (psáno pro měsíčník Mšensko)

Krátce

Administraci evangelického sboru na Mělníku farář Michal Šimek ukončí v srpnu. Od 1. září 2016 do sboru nastupuje nově zvolený farář Miroslav Erdinger, který doposud působil v evangelickém sboru v Praze – Kobylisích.

xxx

Na základě podané žádosti obdržel mšenský evangelický sbor dar 11 tisíc Kč od Jeronymovy jednoty Poděbradského seniorátu. Spolu s dalšími prostředky budou tyto peníze využity na zhotovení obkladů na záchodech v kostele a na faře a také na opravu části dřevěného plotu na farní zahradě.

xxx

Při bohoslužbách v neděli 15. května 2016 se konala vzpomínka na bratra Jaroslava Hroudu, který se přistěhoval do Mšena z Prahy a pobýval v mšenském Domově seniorů. Zemřel v prosinci minulého roku.

xxx

Od ledna do května se uskutečnila celkem tři setkání nad biblí. Četba konkrétních oddílů z bible ze Starého i Nového zákona vedla k diskusi o základních otázkách života ve vztahu k Bohu a Ježíši Kristu.

xxx

Seniorátní výlet mládeže Poděbradského seniorátu se uskutečnil v sobotu 14. května 2016 v mšenském regionu. Z mšenského nádraží účastníci putovali přes skalní bludiště na Pokličky a na skalní hrad Nedamy.

xxx

V posledních měsících farář M. Šimek po bohoslužbách v mšenském Domově seniorů pro zájemce promítal dokumenty a filmy z období moderních československých dějin.

xxx

Rodačka z Kaniny a pravidelná účastnice bohoslužeb v mšenském evangelickém kostele Jiřina Jaroměřská – roz. Hrabětová byla oslovena jako pamětnice studenty pražského gymnázia Evolution v Sázavské ulici. V rámci projektu Příběhy našich sousedů - Behind Iron Curtain (Za železnou oponou) probíhajícím v Praze s ní natočili na kameru její životní příběh. Odborná porota vybrala tento příběh jako nejlepší při

slavnostní prezentaci, která se konala ve středu 15. června 2016 v divadle Pernštýn v Praze. Zájemci se mohou s příběhem J. Jaroměřské seznámit po rozkliknutí následujícího odkazu:

<http://www.pribehynasichsousedu.cz/pp/pribehy-pametniku/praha/jirina-jaromerska>

Michal Šimek

Rekordní účast na Noci kostelů ve Mšeně

Mšeno – Rekordní počet 172 lidí se zúčastnil letošní Noci kostelů ve Mšeně, kterou připravil místní evangelický sbor ve Mšeně. Na rekordní účast mělo vliv bezpochyby příznivé počasí. Podstatnějším faktorem zřejmě bylo, že připravený program přilákal zájemce všech věkových kategorií. K tomu výrazným způsobem přispělo mšenské Rodinné centrum, které uspořádalo odpoledne pro děti i dospělé na farní zahradě a také slušně navštívený koncert pěveckého sboru Intermezzo.

Návštěvníci kostela vedle výše zmíněných akcí mohli vystoupit na věž kostela a rozhlédnout se po kraji, prohlédnout si grafiky žáků Základní umělecké školy Mšeno, zakoupit si šité hračky klientů spolku Zahradá z Nebužel nebo shlédnout projekci snímků kostelů z Anglie a ze Saska připravenou Zdeňkem Berglem. Pokud někdo pocítil hlad, mohl si opéci špekáček na farní zahradě – zázemí pro to zajistil člen evangelického sboru Michal Vidner. Nebo také ochutnat dobroty, které přinesli členové mšenského Rodinného centra.

Akci, která byla zahájena dětskými hrami a následným vyzváněním zvonu, zakončilo závěrečné ztišení – četba biblických textů spojená s modlitbou a zpěvem.

Poděkování za morální podporu patří městu Mšeno. To prostřednictvím Dany Jizbové a jejich spolupracovníků zajistilo výlep plakátů ve Mšeně a v okolí. Starosta Martin Mach nad celou akcí převzal záštitu.

Pokud smyslem akce mělo být otevření kostela veřejnosti, zcela jistě splnila svůj účel. A pořadatele těší spokojenost Evy Kratochvílové a Lucie Mazancové z mšenského Rodinného centra, které chtějí opět za rok při Noci kostelů uspořádat na farní zahradě rodinné odpoledne.

Michal Šimek (psáno pro měsíčník Mšensko)

A ono to vyšlo! Aneb rodinné odpoledne při Noci kostelů ve Mšeně

Jsme malý a zatím ne moc známý Spolek Rodinné centrum Mšeno. Nemáme vůbec žádné zkušenosti s pořádáním veřejných akcí. Ale nechybí nám chuť získat tyto zkušenosti a nadšení pro zajímavé nabídky.

Pan Šimek nás oslovil, zda bychom nepřipravili odpolední program pro letošní Noc kostelů ve Mšeně. Poskytl nám k tomu nejen farní zahradu evangelického sboru, ale i volnou ruku. A tak jsme si řekli-proč ne?! Věděla jsem hned, že chci, aby to bylo pohodové odpoledne, takový piknik v trávě s něčím dobrým na zub při ruce, příjemným hudebním zastavením a hlavně dětskou hrou. A ono to vyšlo! Děkuju všem maminkám, které přinesly všechny ty dobroty, děkuju Bohunce a Davidovi Bidlovým, kteří nám zahráli pod širým nebem tak, že jsme všichni byli jako pěny, včetně těch nejmenších diváků. A děkuji všem, co přišli a strávili s námi velmi příjemné odpoledne ve velmi příjemném prostředí a náladě. A hlavní dík patří panu Šimkovi, že nás na Noc kostelů přizval.

Tak zase za rok na shledanou!

Za Spolek Eva a Lucka ☺
(psáno pro měsíčník Mšensko)

Podoby lásky ve Mšeně

Obec Mšeno leží podle evangelického územního plánu v Poděbradském seniorátu. Poděbradský seniorát tvoří sbory Českobratrské církve evangelické od Kutné Hory přes polabská Města jako Kolín, Poděbrady, Nymburk, Lysá a Brandýs nad Labem až po Mělník. Dalšími hraničními městy našeho seniorátu jsou Mladá Boleslav a Český Brod.

Sbory tvoří lidé všech generací a do Mšena přijeli o víkendu 22. – 24. dubna mladí lidé z Poděbradského seniorátu, kterým se v církvi neřekne jinak než mládež. Tzv. Poděbradská mládež má svůj volený výbor, jehož členové organizují dvakrát do roka seniorátní dny mládeže,

o prázdninách týdenní tábor pro mládež, a další pozoruhodné akce. Jarní seniorátní dny ve Mšeně byly věnovány lásce, konkrétně podobám lásky. Tak zněl jejich název.

Ve Mšeně jsme měli být v pátek nejpozději v 18:20, kdy začínal program. Účastníky, jichž bylo kolem 20, přivítala předsedkyně Poděbradského SOMu (seniorátní odbor mládeže) Zuzka Férová z Lysé. Pak jsme se seznamovali pomocí různých her. Představování je důležité, protože většinou přijíždějí na akce kromě pevného jádra také lidé noví a snad si díky těmto hrám už tak noví nepřipadají. Pak byla večere, po ní nás přivítal místní bratr farář Michal Šimek a posledním pátečním bodem programu bylo vyprávění Geti Mubeenové o její návštěvě příbuzných v Pákistánu. Dověděli jsme se, že když chcete jít v Pákistánu do restaurace, tak musíte projít detektorem kovů, když si potřebujete vybrat peníze, tak je to akce na celý den, která zaměstná celou vícečlennou rodinu a že v Pákistánu je mnoho toulavých psů, ale všichni vypadají stejně. Po přednášce následovala večerní pobožnost a po ní jsme hráli hry a říkali jsme si, jak nám ty seniorátní dny pěkně začínají.

Druhý den byly v plánu dva hlavní programy. Dopoledne byl biblický program, který připravil kutnohorský farář Ondřej Zikmund. Seznámili jsme se s několika biblickými příběhy, ve kterých se partnerům příliš nedařilo spolu vycházet, a snažili jsme se najít řešení, jak těmto krizím předcházet a čelit. Po obědě nám Jakub Martinů pověděl svůj životní příběh o tom, jak zjistil, že se mu víc než holky líbí kluci. Jakubovo vyprávění bylo strhující a účastníci seniorátních dnů si také z něj mohli odnést několik dobrých rad a doporučení do partnerských vztahů.

Najednou bylo pozdní odpoledne, ideální čas na výlet ke krásnému mšenskému koupališti. Po výletě večere a volný večerní program. V neděli dopoledne se zbytky mládežníku zúčastnili bohoslužeb, po kterých seniorátní dny oficiálně skončili.

Ve Mšeně bylo krásně. Místní sbor se o nás výborně staral. Dostali jsme tolik skvělého jídla, že jsme ho taktak snědli. Sluníčko svítilo. Nikomu se nic nestalo. Dobré to bylo.

Ondřej Zikmund (farář evangelického sboru ve Mšeně, člen odboru mládeže Poděbradského seniorátu Českobratrské církve evangelické)

Tolerance

Slovo **tolerance** zná asi běžný evangelík hlavně z termínu Toleranční patent Josefa II. (1781) , kterým rakouský císař umožnil lidem vyznávat i jiné náboženství než katolické. Méně se již vnímá, že slovo „tolerovat“ znamená „strpět“, tedy snášet něco přestože s tím nesouhlasím, ale jsem ochoten to strpět. Tak dal císař najevo, že tím „správným“ státním náboženstvím v rakouské říši zůstává katolictví.

Postupem doby se význam slova tolerovat posunul a znamená „v podstatě“ s něčím souhlasit, nebo dokonce, že je nám to vcelku jedno. Být tolerantní znamená dnes vnímat všechny možné víry a náboženství jako víceméně stejně platné (pro někoho stejně bezvýznamné), přičemž výběr některého z nich je soukromou věcí každého jedince. Všichni lidé jsou si rovni, tedy jsou si rovni i ve svých vírách, tradicích a zvycích. Žádná nestojí výše nebo níže. V tom je ta kýžená svoboda a svoboda je vlastně v oné pluralitě názorů, postojů či tradic.

Avšak jestliže jsou si všechny tradice rovné, ztrácí se to podstatné a charakteristické pro evropské myšlení a smýšlení. Totiž ono úporné hledání pravdy, pravení pravdy a bránění pravdy. Pravdy, která není hned od počátku jasná jako facka, ale která se postupně vyjevuje. Není-li onoho hledání pravdy jakožto měřítko, pak nelze posuzovat, která víra či tradice (a v čem) člověka znelidšťuje a vede ho v posledu do záhuby a která ho uschopňuje rozvinout to dobré co v člověku alespoň v skrytu je. Ačkoli je pravda určena pro všechny, není v jejích silách přesvědčit všechny. Vždy bude dost těch, kteří ji nechtějí přijmout nebo jsou vůči ní hluchí. Dějiny Evropy ukázaly, že všechny lidské pokusy vnutit ji druhým válkou nebo panským příkazem jsou marné a samu pravdu poškozují. Tak po náboženských válkách přicházejí osvícenci, kteří se již nechtějí zabývat dogmatickými spory protestantů s katolíky, ale hledají co je pro člověka důstojnější, rozumnější a spravedlivější. Tak vznikají koncepty lidských práv a zásada svobody a rovnosti všech lidí. Ale ani oni nerezignovali na hledání pravdy, nýbrž pouze razili pojem tolerance jako parafrázi slavného Voltairova výroku: „zásadně s vámi nesouhlasím, ale udělám vše pro to, abyste to směl říkat“. Toť původní význam pojmu tolerance.

Tolerance neznámá ústup ze zásad, na kterých naše (post)křesťanská civilizace stojí ve jménu jakési „kulturní rozmanitosti“. Tolerance

neznámá strpět mezi námi tradici kultur, které samy mezi sebou pěstují nerovnost, neřku-li krutost. A především tolerance neznámá ustát v hledání pravdy. To ovšem zahrnuje kritiku všech náboženství a tradic, které k důstojnějším, rozumnějším a spravedlivějším poměrům nevedou a zároveň strpět stejnou kritiku naší tradice, neboť ani ona rozhodně není bez vad.

Jan Kozlík

Opustil nás přítel Luboš Martínek

Kriminalisté v pátek 11. března 2016 dopoledne potvrdili po projevených obavách jeho přátel tragickou událost – dobrovolný odchod mšenského horolezce, uměleckého kováře a pamětníka Luboše Martíнка z tohoto světa. Podle smutečního oznámení se osobní Lubošovo drama odehrálo ve středu 9. března 2016. Ve věku nedožitých 58 let odešel navenek nenápadný člověk, který však svou působností překračoval hranice regionu. Jako horolezce a znalce regionu jej vyhledávali horolezci z celé České republiky a rovněž horolezci z německých Drážďan. Udržoval kontakty s rodinou legendárního horolezce-prvního československého přemožitele pověstné severní stěny Eigeru ve švýcarských Alpách - Radovana Kuchaře. Pověstný horolezec v počtu prvovýstupů v České republice Karel Bělina se stal zřejmě Lubošovým nejbližším přítelem – dojížděl za ním do Mšena a vyrazili za výstupy do okolních romantických skal regionu, který byl kdysi v turistických průvodcích nazýván „Mšenským Švýcarskem“.

Jako umělecký kovář se Luboš podílel na udržování duchovního charakteru zdejší krajiny – obnovoval zničené a poškozené křížky na polích a cestách v okolí Mšena. Vedle toho začal předávat své bohaté zkušenosti dětem – žákům v nově postavené kovářské dílně v Základní umělecké škole ve Mšeně.

Když jsme v rámci činnosti evangelického sboru ve Mšeně s horolezcem Petrem Pavelkou uspořádali v sobotu 5. července 2014 bohoslužby ve skalách na Vyhlídkách u Romanova, přišel i Luboš Martínek. Po bohoslužbách ještě stihnul s Petrem Pavelkou uskutečnit prvovýstup na jedné ze skal Mšenska – cestu nazvali „Bohoslužby ve skalách.“

A tehdy hodnotil tuto akci takto:

Luboš Martínek (horolezec, předseda Lezeckého klubu ve Mšeně): „Je to dobrá myšlenka. Mně se to líbilo. Všichni mí kamarádi horolezci to hodnotili dobře. Působilo to dobře. S výhledem na okolní kopce to dobře zapadlo. Dobře vybrané místo.“

Luboš byl věřícím člověkem, byl pokřtěn v římskokatolické církvi. Do kostela chodil spíše tehdy, když se v něm konaly koncerty.

O Velikonocích jsme si znovu připomněli oběť Ježíše Krista, který sestoupil z nebe na zem doprostřed našich lidských obav, strachu a úzkostí, aby nám dodal novou naději a překonal moc zla a smrti.

V tomto úhlu pohledu můžeme spatřovat naději pro každého z nás i pro dobrého člověka ze Mšena – Luboše Martínka.

Pohřební rozloučení s Lubošem Martínkem se uskutečnilo v úterý 22. března 2016 v 11.45 hod. ve smuteční síni na Mělníku – Chloumku. Čest jeho památce!

Michal Šimek

Děkuji Lubošovi za přátelství, které zůstává, i když lidé odcházejí

Za český horolezecký svaz, ale především jako kamarád se přišel na pohřeb, který se konal v úterý 22. března 2016 na Chloumku, rozloučit Jan Bloudek. Pronesl nad rakví tato slova::

„Luboš se ve svojí skromnosti držel vždycky trochu stranou a nikdy nechtěl být středem pozornosti. Když se ale podíváme na ty tisíce cest, které pro nás na skalách vytvořil, když si zkusíme představit ty tisíce a tisíce kruhů, které pro nás vykoval a často i vlastnoručně osadil, když si uvědomíme, kolik skalních oblastí za svůj život dal jako správce do pořádku – uvidíme dílo, jehož rozsah si většina z nás ani nedokáže představit. Luboš skoro všechnu tu práci dělal zadarmo, protože měl rád lezení, skály a bylo mu v nich dobře.

Pokud se před několika dny rozhodl, že svoje dílo už naplnil, můžeme jeho rozhodnutí jediné respektovat a dodat, že svoje dílo naplnil měrou víc než vrchovatou, která u nás v Čechách nejspíš nemá a nebude mít obdoby.

Chtěl bych z tohoto místa Lubošovi za všechny horolezce poděkovat – nejen za tu nepředstavitelnou spoustu práce, kterou nám všem věnoval, ale i za čas, který jsme společně s ním mohli strávit ve skalách a za přátelství, které zůstává, i když lidé odcházejí.“

Jan Bloudek (předseda Českého horolezeckého svazu)

Anděl strážný Luboše Martínka

Na pohřbu se za kamarády horolezce s Lubošem Martínkem rozloučil jeden z jeho spolulezců Zdeněk Petrán těmito slovy:

Každý z nás máme svého Anděla strážného.

Jistě jej měl i Luboš Martínek, skvělý obětavý kamarád a laskavý člověk. A ten jeho anděl byl jistě více jak pozorný a musel mít občas i nervy ze železa, když musel dávat pozor na Luboše při jeho odvážných horolezeckých výstupech. Kolikrát jej asi jemně přidržel ve stěně, když Lubošovi docházely síly, kolikrát mu asi pošeptal do ucha varování před nebezpečnými úseky skalních stěn. Určitě mu pomáhal po celý jeho život, nejspíše i při práci s ohněm v jeho rodové kovárně.

Vypráví se příběh o jednom člověku a jeho ochranném nebeském strážci. Ten člověk měl těžký život, který jednou skončil. A protože byl člověkem poctivým a spravedlivým, sešel se v nebi se svým Andělem strážným, který jej celý život doprovázel.

A tento anděl zemřelému řekl:

„Vidíš tu rozlehlou písčitou pláň a na ní dvoje stopy? To je celá tvá životní pout'. Tvé stopy jsou jednou přímé a pravidelné, když se ti dařilo dobře a jindy nerovné a nejisté, když ti bylo špatně a měl jsi životní těžkosti. A všiml jsi si těch druhých stop vedle tvých? Ty jsou mé. Vidíš, vždy jsem tě doprovázel a byl jsem ti v každé situaci nablízku.“

Člověk však odpověděl:

„Ale to není pravda. Vždyť zrovna támhle, když mi bylo nejhůře a mé stopy se motaly zoufalstvím, tvé stopy chybí. To je důkazem toho, že jsi mě právě v těchto těžkých chvílích opustil a nechal jsi mě samotného“.

Anděl však odpověděl:

„Mýlíš se. Ty stopy nejsou tvé, ale mé, protože jsem tě nesl v náručí. A s takovým břemenem se nejde v písku zrovna snadno.“

Lubošův Anděl mu byl jistě nablízku i při jeho nejtěžším posledním životním kroku, možná, že jej také držel v náručí. Ale ani tento nebeský duch není všemocný a některá lidská rozhodnutí nedokáže zvrátit, protože Bůh dal člověku právo vlastní volby. A to i Andělé strážní, i když se jim to asi moc nelíbí, musí respektovat.

Zdeněk Petrář (*spolulezec a kamarád*)

Pohřbu Luboše Martínka se zúčastnili také jeho přátelé a spolulezci z Německa z města Dohna u Drážďan. Z odstupem několika dní na něj takto vzpomenu:

Gedanken an Luboš Martinek

Luboš Martinek lernten wir Ende der 1970er Jahre kennen.

Die ersten Begegnungen mit Luboš hatten wir im Gründelmühltal (Roklice), zu den dort stattfindenden Gedenktreffen der Bergsteiger.

Nach dem Klettern saßen wir mit den tschechischen Bergfreunden am Lagerfeuer.

Luboš sprach kein Deutsch, wir konnten nur wenig tschechisch.

Gegenseitige Sympathie machte uns zu Freunden.

So folgten ganz unregelmäßig Treffen in den Felsen und später auch in seiner Schmiede in Mšeno.

Luboš reparierte (schmiedete) uns Meißel (sekáčky) und Kronenbohrer (koruny vrtačky).

Es gab immer Spaß und Freude dabei.

Die geschmiedeten kleinen Kunstwerke die er uns herstellte sind bleibende Erinnerungen.

Luboš ist in unseren Herzen, wenn wir erzählen, im Kletterführer lesen oder einen seiner Wege klettern.

Es grüßen die deutschen Bergfreunde: Horam Zdar Luboš

Vzpomínka na Luboše Martíka

Luboše Martíka jsme poznali koncem 70. let. Poprvé jsme se s Lubošem setkali v Roklici (Gründelmühltal), kde se právě konalo

vzpomínkové setkání horolezců. Po *výstupu (lezení)* jsme seděli s českými horolezci u táboráku. Luboš nemluvil německy a my jsme uměli jen málo česky. Ale vzájemné sympatie z nás učinily přátele. Následovala nepravdělná setkání ve skalách a později také v jeho mšenské kovárně.

Luboš nám opravoval nebo i koval *sekáče a korunové vrtáky*. Bylo při tom vždycky plno legrace a zábavy. Ty malé vykované umělecké předměty, které nám vyrobil, nám zůstanou jako památka na něj.

Luboš je v našich srdcích, když si vyprávíme, pročítáme horolezecké průvodce nebo lezeme *některý z jeho výstupů (některou z jeho cest)*.

Němečtí horolezci a přátelé tě zdraví: „Horám zdar, Luboši!“

Luboš Martínek se asi do této doby nehodil

S Lubošem Martíkem jsem se seznámil v roce 1986. Byl jsem tehdy zaměstnán na středisku památkové péče jako stavební dozor. Dozvěděl jsem se, že ve Mšeně je šikovný kovář, který by nám mohl při obnově historických staveb pomáhat.

Byl, a jaký. Nejen že byl kovář; klidně by si mohl říkat umělecký kovář, ale neříkal. Měl mimořádný cit pro tradiční kovářské výrobky, o zručnosti a serióznosti ani nemluvě. K jeho dílům patří monumentální vstupní brána hradu Kokořína, dveřní a okenní mříže barokní salla terreny na zámku v Mnichově Hradišti, brána židovského hřbitova u Vodochod. S využitím horolezecké techniky zabezpečoval na hradě Krakovci kamenné zdívo. Vykoval bezpočet závěsů, klik a štítků barokního typu. Kdejaká roubenka na Kokořínku je vybavena jeho selským kováním. Moc nemluvil, ale pracoval.

Velice brzo jsme se shodli i v mnoha věcech přesahujících náš pracovní vztah. Měl podobné názory na politické poměry, úžasný přehled o historii regionu a byl velmi užitečnou živou kronikou pro badatele v minulosti kraje. Podepsal „Několik vět“; zjistil jsem to až při poslechu vysílání radia Svobodná Evropa.

Jako mimořádně zdatný horolezec mne zasvětil do této své velké záliby a ukázal mi mnohá nádherná zákoutí. Ve volné přírodě byl doma i bez

maskáčů, v autě nebo ve městě ne. Skály, horské kolo, běžky. Byl nepostradatelným horolezeckým instruktorem a také průvodcem při mezinárodních setkáních mládeže na Kokořínsku.

Měl obrovský přehled o božích mukách v celém kraji. Jen málokdo věděl, že je potají opravuje a doplňuje chybějící kříže. Byl vegetariánem, to kvůli zvířatům. A majitelem jen jednoho všedního oblečení, víc nepotřeboval.

Asi se do této doby nehodil.

Petr Pěnkava

Doufal jsem, že se s Lubošem náhodou setkáme pod převisem

Pokud mě paměť neklame, s Lubošem Martínkem jsem měl možnost poprvé mluvit při slavnostním otevření studánky v mšenském Hlovci v srpnu 2011. Pro studánku tehdy vykoval krásnou vchodovou mříž. Na slavnost přijel na kole a nenápadně postával stranou všech upovídaných hloučků. Využil jsem příležitosti a prohodil s ním pár slov o studánkách v okolí. Kokořínsko, a zvláště okolí Mšena, znal jako málokdo. S trpělivým úsměvem byl ochotný odpovídat na mé nejrůznější dotazy. Snad nejvíc miloval pískovcové skály. V tom jsme si byli blízcí. Obdivoval jsem jeho fenomenální fotografickou paměť, která se projevovala ve schopnosti rozpoznat na snímku kteroukoliv skalní věž, ať už byla zachycená z jakéhokoliv úhlu, letos nebo před sto lety. Pískovcovou krajinu měl perfektně načtenou. Jak vím z jeho častých zápisů v kempovních knížkách pod převisy, obligátně podepisovaných „LK Mšeno“, vyražel do lesů často a zřejmě ne jen kvůli lezení.

V loňském roce vyhověl prosbě napsat článek o historii pískovcového lezení na Kokořínsku pro trampský časopis „Roverská sosna“. Rukopis byl delší, než jsme čekali, ale podařilo se ho otisknout celý naráz i se všemi fotografiemi, které Luboš laskavě pro tento účel poskytl. Hotové číslo časopisu se do skal rozlétlo letos v únoru, pár týdnů před Lubošovou smrtí.

Vždycky jsem doufal, že se s Lubošem Martínkem náhodou setkáme pod převisem, kdesi ve skalách. A mrzí mě, že už se to nestane.

Jiří Adamovič – Žralok
(Roverští patrioti)

Kovář Luboš Martínek

LUBOŠ MARTÍNEK ZDĚDIL PO SVÉM DĚDOVI KOVÁRNU Z ROKU 1925. ZŮSTAL JÍ VĚRNÝ A ZA SVŮJ ŽIVOT V NÍ UKOVAL 4 500 PÍSKOVCOVÝCH KRUHŮ. JAK SE TO DĚLÁ? A PROČ JEHO DOMOVSKÁ SKALNÍ OBLAST ZARŮSTÁ?

„Tuhle cestu pěkně zazdili. Proč nedali do výlezu ještě třetí kruh?“ nalomený lezec zvedá obočí pod stěnou. Naposledy prolisuje průvodce a odevzdaně svěsí hlavu k sestupové pěšině. Proč tedy?

Třeba proto, že osadit kruh není romantika, ale spíš rabijárna.

Nebo také proto, že je rabijárna ho vyrobit?

Zkus se zeptat toho, kdo o tom ví nejvíc – **Luboše Martíнка** ze Mšena.

VŠECHNY Odstíny ORANŽOVÉ

Vstupuješ do kovárny, kde se od roku 1925 skoro nic nezměnilo. Takhle nějak voní první republika? Představy Masaryka na koni se trochu rozplynou, když ve slabém bočním světle rozpoznáš krabice s nejrůznějšími typy kruhů. Jsi u kováře, nebo u lezce?

Luboš Martínek tě zmate postavou basketbalisty, ale spojuje obojí. Leze 42 let a za svůj život ukoval kolem 4 500 kruhů. Pro představu – pokud vyrobíš jeden kruh denně, máš zábavu na 12 let. Díky tomuhle nelidskému množství je celkem pravděpodobné, že nějaký z nich v budoucnosti cvakneš. „Ty kruhy visí v Tisé, Ostrově a Rájci... Mraky jich jsou taky v Labáku,“ říká vousatý chlapík. Až uvidíš, s jakým citem je Luboš vyrábí, s chutí si do nich odskočíš. Ani jeden kruh ho zatím nezradil, jejich životnost je zhruba sto let.

Když Luboš vyndává rozžhavený dřík z tisíce stupňů a vkládá ho pod masivní buchar, svítí oranžové světlo kovu jako silná žárovka. Teď je třeba hranatou část kruhu zúžit, aby šla lépe zasunout do skály. Při

každém nárazu bucharu se ti chvěje hliněná podlaha pod nohama. Kocoura Macana to nevyvádí z míry. Sleduješ Luboše při práci s kladivem a obdivuješ jeho preciznost. Pár vteřin, pár přesných ran a na dřiku se objevují zpětné drážky, společně s budoucím utemováním zamezí jeho vysunutí. Nakonec, po provléknutí žhavé kulatiny, kruh postupně chladne a vydává libé zvuky, které znějí jako cinkání ozdob na vánočním stromku. Dárek pro lezce je připraven.

HLAVNÍ ZÁKAZNÍK – SKALNÍ FRÉZA BĚLINA

Nejvíce kruhů, jinými slovy tisíce, ukoval pro legendárního Karla Bělinu – většinou zadarmo nebo za nějakou dobrou láhev. Kilo železa dříve stálo tři koruny, takže si o peníze kamarádům neříkal. I díky Lubošovi tak Karel byl schopný na písku udělat kolem 4 000 prvovýstupů, což je nejvíce v Česku a nejspíš i na světě. „Když jsme s Karlem byli rozjetí, udělal jsem mu 300 kruhů za rok,“ vzpomíná na osmdesátá léta. Jednou si Karel zkoušel kruh sám ukovat. „To je jednoduchý, půjč mi to,“ přihnal se Bělina a praštil do toho kladivem. Kruh letěl přes celou kovárnu. Vícekrát už to prý nezkusil.

Luboš Bělinovi nedávno dělal stovky kusů kramlí pro populární děčínskou ferratu. Tentokrát z roxorů, výztuh do betonu, které Bělina zadarmo vyškemral ze stavby nového mostu v Děčíně. „Co uneseš, to si vezmi,“ řekl mu stavbyvedoucí a to neměl dělat – Bělina ho vzal za slovo. Od jiného lezce zase kovářovi přišla poptávka ve znění: „Prosím tě, udělej mi ty kruhy tak, aby vypadaly co nejvíce ořezlé, ať není moc vidět, že tam dělám nové cesty...“ V minulosti koval také mačky, skoby a vyrobil třeba osm nezničitelných cepinů pro kamarády.

Nejvzácnější exponáty má Luboš schované na půdě. Ukazuje, jak cvaká německá karabina Haseney: „Byla tak padesát let v písku, kamarád ji našel detektorem kovu a já ji vyčistil.“ Také Lubošův prsák, který si kdysi upletl ze statického lana, je esteticky zmáklý, ale proletět se do něj? „Dřív se nepadalo,“ říká a v ruce otáčí prasklý dřik kruhu, který někdo vyrobil doma na koleni.

NEZAJÍMAJÍ SE O NĚJ. A TAK KOKOŘÍNSKO ZARŮSTÁ

Když Luboš neková, snaží se být venku. Na skály chodí dodnes a jeho specialitou jsou široké komíny, které nikdo jiný nerozepře. Před pár dny nebylo s kým jít lézt, tak v okolí sóloval nějaké trojky. Sám se svými

kruhy udělal kolem 1 700 prvovýstupů, volné směry našel hlavně ve své domovské oblasti Kokořínsku. „To číslo nic neznamená, tady jsou ty skály malé, takový čudlíky. Dá se stihnout víc prvovýstupů za den,“ snaží se to zamluvit. Dříve se v této oblasti mohlo lézt jen na skály větší než pět metrů – největší nadšenci proto občas odkopávali náhorní strany motykou, aby trochu vyrostly.

V posledních letech kolem Mšena pozoruje jeden nepříjemný problém – skály Kokořínska zarůstají a mizí před očima. „Možná kvůli slabým zimám, které nezvládnou vymrazit všechny ten plevel. Teď se kvůli náletům k některým skalám člověk ani nedostane. Hajnej chybí...“ přemýšlí a ukazuje odhalené bílé věže na historických fotkách.

Alespoň kolem Faraona (*nejtěžší věž a dominanta oblasti, letos uběhne 70 let od prvovýstupu, pozn. aut.*) les po letech trochu provzdušnili díky starostovi Mšena, Martinu Machovi. Ten je shodou okolností jeden z hrstky lezců v této „velevsi“. Kromě několika patriotů na okolních skalách moc lidí nepotkáš. „Leze se tu daleko méně než dřív. Ale chápu to. Některé hvězdičkové cesty se za pár let změnil v pěkný humus. Dřív skalám možná paradoxně prospěly spady z uhelných elektráren. Kyselé deště ty mechy a lišejníky trochu propláchly,“ směje se Luboš. Sám přesně neví, co je příčinou, nicméně smutnou změnu místních skal vnímá jasně.

MORBIDNÍ PŘÍBĚH – KAMARÁDEM ZATEMOVALI KRUH

Na jakou historku z osazování kruhu Luboš rád vzpomíná? Má jednu trochu morbidní. Je spojená se jménem Jirky „Gastona“ Jiskry, který na Kokořínsku začínal lézt a v okolí působil celý život. Když zemřel, dělalo se s ním v Planém malé rozloučení. Na Vyhlídkové věži se sešlo několik lidí, kteří chtěli část jeho popela symbolicky rozprášit do údolí.

Luboš věděl, že vedle Vyhlídkové je ještě jedna věž s nedodělanou cestou. Díval se na ni a napadlo ho, že ji nazvou Gastonovou věží a udělají pro něj Vzpomínkovou cestu přes dva kruhy. „Když jsme osazovali ten druhej, tak někdo přišel a říkal, že bychom ho mohli trochu přimíchat do toho cementu. Takže jsme ten kruh zamázli Gastonem,“ vypráví s klukovským úsměvem. Jednomu kamarádovi se to moc

nelíbilo, protože byl věřící. „Ale tak proč ne, teď je tam navěky zazděnej.“

Luboš Martínek se narodil v roce **1958**. Po svém dědovi zdědil kovárnu, kde pracoval skoro celý život. Živil se jako umělecký kovář a zakázky má dodnes.

„Jeho děd byl jeden z posledních živnostníků ve Mšeně. Není jisté, zda to rodina Martínkova myslí se socialistickým zřízením dobře,“ parafráze z kádrového posudku v období normalizace.

Kvůli původu z rodiny živnostníka měl problém dostat se na střední školu.

Tradičním způsobem ukoval přibližně 4 500 kruhů (jeden mu zabere průměrně 25 min) a ve skalách **otevřel 1 700 nových cest**. Nejraději leze na Rači nebo Vlhošti (Kokořínsko).

Luboš Martínek nešťastně zemřel v březnu 2016.

Upřímnou soustrast pozůstalým přeje redakce.

Standa “Sany” Mitáč (Hlavní editor)

Převzato z : <http://www.emontana.cz/piskovcovy-kruh-lubos-martinek/roluj>

Lezení na pískovcích

Kokořínsko nebo také *Dubské* skály je rozsáhlá lezecká oblast. Převážná většina lezeckých objektů se nachází v CHKO Kokořínsko-Máchův kraj. Skály v této oblasti nejsou zdaleka tak mohutné jako skály v jiných pískovcových oblastech, nacházejí se často v rozlehlém, obtížně přístupném terénu.

Období horolezeckého objevování začalo v severní oblasti Kokořínska již začátkem 20. století. V roce 1909 byly německými lezci z Litoměřic zlezeny věže Vosa, Dobrý bratr, Zlý bratr a Větrná věž v údolí Dolského potoka, poslední dvě jmenované zlezl Dr. Ernst Lange s druhy. V téže roce byl zlezen i Tvarožník u Hradčan, výstup provedl J. Draschdanský s druhy 17. 10. 1909. V této době v severních Čechách působilo již mnoho sekcí německo-rakouského alpského spolku DÖAV, byly to např. spolky v Novém Boru, Teplicích, Ústí nad Labem, Liberci atd.

Sekce Teplicko-severočeská měla silné zastoupení i v Litoměřicích. V roce 1921 z ní členové z Litoměřic vystoupili a založili vlastní alpinistický klub. K 1. 1. 1922 měli 65 členů. Jejich lezecké aktivity byly známé pod jménem „Leitmeritzer Kletterschule“ nebo „Leitmeritzer Klettergarten“ a soustředily se hlavně na skály u Úštěka, u Blíževedel, na Koňském vrchu, u Popelova, v údolí Dolského a Heřmáneckého potoka a u Dražejova.

Nejvýznamnější věže, které byly v severní části v tomto období zlezeny, jsou na Koňském vrchu: Píchův kámen (zlezl Franz Picha 1910), Pichlerova věž, u Blíževedel: Litoměřická věž (1914), Homole (Karl Stolba 1921), Hlásný (1927), Plazivá (1927), Snoubenka (1927), u Úštěka: Opomenutá (Ernst Schütz 1913), Zaječí hlava (1913), Metznerova věž (Karl Metzner 1914), Jahnův kámen (Rudolf Kittel 1920), Strážce Ptačího údolí (1928),

v údolí Dolského a Heřmáneckého potoka: Zlý a Dobrý bratr, Vosa, Větrná věž (1909), Liberecká věž (Paul Kertscher 1919), Rozeklaná věž (1923), Zadní a Přední bloky (1928), Sušická věž (1943), Čertova věž (1928), Karlův kámen (1928), Palcát (1928), Hladká věž (1928), Welzenbachova věž (1935), u Hvězdy: Tvarožník, Jehla u Hvězdy, u Popelova: Pavlovická věž, u Hradčan: Tvarožník (1909), Rozkvetlá věž, Panenská skály (1930), Větrný mlýn (1920), na Vlhošti: Věž Helgy.

Z Věže Helgy se zachovala stará vrcholová kniha. Věž byla vylezena v roce 1919

a až do roku 1944 pilně navštěvována německými lezci. První český zápis je z roku 1952, výstup uskutečnili ústečtí horolezci Mlezák – Johanovský a byl to 36. výstup na věž.

V jižnější části Kokořínska se nachází další významná lezecká oblast Rač. Tvoří ji převážně masivy a několik věží. Nejvýznamnějšími věžemi jsou Trubadúr, který byl zlezen o Velikonocích 1930 německými lezci z Drážďan, z klubu K. K. K. (Kletter Klub Kesseltürmer) Fritzem Rodigem a M. Albrechtem. Druhou významnou věž této oblasti – Kotlovou věž – vylezl 30. 4. 1939 Alfred Herrmann s druhy. Tito lezci působili i v jiných skalních oblastech, např. v Českém ráji nebo v Teplicko-adršpašských skalách.

V skalní oblasti u Dražejova jsou Soví věže. Soví věž I zlezl 4. 8. 1920 lezci F. Schreiber a K. Stolbe z Litoměřic. Soví věž II. údajně legendární liberecký lezec Rudolf Kauschka s druhy. Ještě dále na jih je lezecká

oblast Planý důl. Je velice rozsáhlá, čítá 150 lezeckých objektů. I zde působili němečtí lezci. Na Věžích přátel přírody se zachovala stará vrcholová kniha, věže zlezli 7. 6. 1927 lezci z klubu KV Treugilde Dresden, Walter Wolf a Walter Saalfeld. Další věže zlezené v Planém dole v tomto období byly Vyhlídková věž (1927), Drážďanská věž (1937), Grundwächter (1937), Baron, Kardinál, Svícen, Dubnová, Dvojče atd. Významná věž se nalézá také v Konrádovském dole: je to Talwächter, vylezený německými lezci roku 1926.

Zajímavá skupina skal je u Housky. Věže Běch (německý název Marderstein) a Slavibor (Kleine Nadel) byly vylezeny před rokem 1943. Autor německého průvodce z roku 2003 Albrecht Kittler připomíná, že z objevitelské činnosti německých horolezců se zachovalo jen velmi málo. Ztratil se rukopis lezeckého průvodce po skalách v údolí Dolského potoka a v Planém a Konrádovském dole, ztracena je i evidence skal v okolí Hradčan. V roce 1938 vyšel Pilátův průvodce Cvičné skály a horolezectví v Československu, v němž jsou zaznamenány v té době známé věže. Nezáměr českých lezců o Dubské skály za první republiky se projevil nejen v Sudetech, ale i v jižní části Kokořínska. Tyto oblasti byly postupně objevovány až po 2. světové válce.

Skály u Mšena byly lezecky objeveny v roce 1945. Přicházejí sem již čeští lezci Jiří Malík, Jaroslav Šlais a Růžena Kučerová a zlézají 19 věží. Z nich nejznámější jsou Faraon, Ramses, Sokolí věže, Kniha, Slon. V 50. letech se o údržbu skal starali ústečtí horolezci. V roce 1961 vychází Jedličkův průvodce a v Dubských skalách dochází pozvolna k rozmachu lezení, vyvolanému též možností prvovýstupů.

V 60. letech začíná do této oblasti jezdit skupina lezců z H.O. Neratovice a H.O. Bohnice. Přelézají staré cesty, ale hlavně vytvářejí cesty nové. Z Neratovičáků to byli J. Jiskra st. nal., A. Malák, V. Samec, J. Šnokhous, J. Špáda, M. Sládek, M. Trávníček st. a ml. Z Bohničáků V. Strnad, A. Barták, K. Berndt, J. Hlaváček, J. Pospíšil, J. a V. Voráčkové.

Jeden z významných lezců té doby, Vladislav Strnad z H.O. Slovan Bohnice, popisuje objevování Kokořínska takto: „Začátkem 60. let jezdila naše parta kamarádů z Bohnic, Neratovic i z dalších oddílů do klasických skalních oblastí Českého ráje. Rádi jsme tehdy přivítali návrh Gastona (J. Jiskra), abychom obohatili náš program o nám neznámou oblast – o mšenskou skálu. Charakteristika oblasti z Jedličkova průvodce

nebyla příliš povzbudivá, byli jsme však příjemně překvapeni nejen možnostmi prvovýstupů, ale i krásnou přírodou. Naším dalším cílem byl blízký Planý důl. Tehdy jsme neměli téměř žádné informace o působení německých lezců za 1. republiky. Pro nás to byla téměř panenská oblast, už při první prohlídce jsme byli nadšeni pohledem na věž později nazvanou Herodes. V květnu 1967 jsem se vydal s Karlem Bažantem k dosud nedotčenému Herodesovi, abychom se pokusili o údolku. Naše úsilí se protáhlo do druhého dne, kdy se nečekaně objevilo několik kamarádů s Gastonem a Tondou Malákem v čele. Tonda lezl náhorku a byl brzy na vrcholu, zatímco já jsem bojoval se sedmovými potížemi v údolce. Nakonec jsme se všichni na vrcholu přivítali a provedli zápis do první stránky vrcholové knížky pod tehdy obvyklou formulí HORE ZDAR 1967.“

V 70. letech se začínají prosazovat i lezci ze Mšena. V roce 1981 je ve Mšeně založen Lezecký klub. Zakládající členové byli L. Martínek, V. Mencl, J. Chrtěk, M. Krauskopf, M. Vidner a S. Hokr. Později se přidávají další: P. Pavelka, D. Slánský, J. a M. Hnilicové a J. Guttenberg. V současné době má L.K. Mšeno 60 členů. Předseda L.K. Mšeno L. Martínek vytvořil v Dubských skalách 2500 nových cest. Na Kokořínsko jezdili i lezci z dalších pražských i mimopražských oddílů O. Cihelna, bratři Coubalové, J. Šťastný, Z. Hubka, K. Bělina, T. Gut, R. Mikuláš, P. Henke a další. V 70., 80. a 90. letech byly postupně zlézány další objekty a cesty ve známých oblastech a objevovány oblasti nové. Pozornost lezců se obracela i na okrajové skály a masívy, neboť nabízely mnoho kvalitních výstupů. Postupně se celá oblast Kokořínska zmapovala. V současné době je v celé oblasti evidováno okolo 1300 masívů a věží.

Luboš Martínek, Mšeno (převzato z časopisu
Roverská sosna č. 1 /2015)

Bohoslužby ve skalách

sobota 2. července 2016 v 15.00 hod. - naproti skalní věži na Vyhlídkách v blízkosti Romanova (Mšeno u Mělníka)

- 600. výročí upálení Jeronýma Pražského;

- pietní vzpomínka na mšenského horolezce Luboše Martínka;

Kudy na místo konání?: ze silnice od hájenky v Romanově (zde možno parkovat) po zelené turistické značce směr Vyhlídky, po 300 metrech doprava na žlutý prohlídkový okruh směr Vyhlídky, po dalších 150 metrech doleva k vyhlídkovému místu (trasa bude na odbočovacích místech vyznačena)

Promluví: Michal Šimek, farář evangelického sboru ve Mšeně u Mělníka

Sborové listy na internetu

Sborové listy si můžete také stáhnout na **www.msenocce.wbs.cz**.

Najdete tam navíc články:

- Výroční zpráva o hospodaření za rok 2015
- Koncert Gospel Voices – Michal Šimek
- Seniorátní setkání mládeže - duben 2016– Ondřej Zikmund
- Noc kostelů- rodinné centrum – Eva a Lucka
- Tolerance – zamyšlení - Jan Kozlík
- Vzpomínky na Luboše Martínka

Salár a dary

Zaplatit salár za rok 2016, věnovat peněžní dar na opravy a provoz sboru můžete osobně v kostele u bratra kurátora L. Skopce nebo sestry I. Pavelkové nebo platbou na účet sboru č. 174987837/0300. Děkujeme!

Farní sbor Českobratrské církve evangelické ve Mšeně u Mělníka.

Farář Mgr. Michal Šimek, bytem v Kosmonosích,
tel.: 608 718 898, e-mail: majkl.simek@seznam.cz.

Webové stránky sboru: www.msenocce.wbs.cz

Bohoslužby se konají každou neděli v 10 hodin.